

Številka: 213-04/23-33/
Datum: 26. oktober 2023

EPA 1111-IX

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 26. 10. 2023 SPREJEL ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O TUJCIH (ZTuj-2H) V NASLEDNJEM BESEDILU:

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O TUJCIH (ZTuj-2H)

1. člen

V Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr., 105/22 – ZZNSPP in 48/23) se v 2. členu za 21. točko doda nova 22. točka, ki se glasi:

»22. Preživetvena raven je temeljno sporazumevanje v slovenskem jeziku, omejeno na preproste, predvidljive, vsakodnevne situacije, v katerih je izražanje rutinsko in se ponavlja.«.

Dosedanje 22. do 45. točka postanejo 23. do 46. točka.

2. člen

V 47. členu se v prvem odstavku besedilo »zadnji dve leti« nadomesti z besedilom »zadnje leto«, beseda »dveletni« pa z besedo »enoletni«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine se izda in podaljšuje na prošnjo tujca iz prvega odstavka tega člena, ki mora k prošnji priložiti dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje tistih družinskih članov, ki nameravajo prebivati v državi, pri čemer ta sredstva mesečno ne smejo biti nižja od ravni, določene za pridobitev pravice do denarne socialne pomoči v skladu z zakonom, ki ureja socialno varstvene prejemke. Dovoljenje za prebivanje zaradi združitve družine se lahko na prošnjo tujca iz prvega odstavka tega člena podaljša pod enakimi pogoji, kot se izda, če polnoletni družinski član izpolnjuje pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, kar dokaže s predložitvijo potrdila o uspešno opravljenem preizkusu iz znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni. Obvezni preizkus znanja iz slovenskega jezika na preživetveni ravni izvajajo izobraževalne ustanove oziroma organizacije, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika. Izvajalci neformalnih izobraževalnih programov za odrasle za učenje slovenskega jezika udeležencu izdajo potrdilo o vpisu v program. Šteje se, da polnoletni družinski član izpolnjuje pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, če predloži

potrdilo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenščine na vsaj vstopni ravni, kot je določena s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom, če je sprejet v javnoveljavne izobraževalne ali študijske programe v Republiki Sloveniji, ki se izvajajo v slovenskem jeziku in omogočajo pridobitev javnoveljavne izobrazbe, ali je končal šolanje na kateri koli stopnji v Republiki Sloveniji ali je končal osnovno ali srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom na območjih, na katerih živijo pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah, ali če je starejši od 60 let. Pogoj znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni izpolnjuje tudi polnoletni družinski član, ki je nepismen, se pa govorno sporazumeva v slovenščini, kar dokaže s potrdilom o uspešno opravljenem izpitu iz govornega sporazumevanja v slovenščini na preživetveni ravni. Pogoja znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni ni treba izpolnjevati polnoletnemu družinskemu članu v primerih iz četrtega stavka prvega odstavka tega člena ter polnoletnemu družinskemu članu, ki zaradi okvar zdravja, ki onemogočajo sporazumevanje, ni sposoben opraviti izpita v zahtevani obliki. Dokaz o izpolnjevanju tega pogoja ob zatrjevanem dejanskem stanju nezmožnosti opravljanja izpita se izvede z izvedencem. Stroški, ki nastanejo zaradi izvedbe tega dokaza, so breme tujca.«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Minister, pristojen za izobraževanje, določi kriterije in merila za izobraževalni program iz petega odstavka tega člena, vključno s standardi znanja, ki se preverjajo z obveznim preizkusom znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni.«.

3. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»106. člen

(pomoč pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU)

(1) Tujcem, ki niso državljani EU, se z namenom hitrejšega vključevanja v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije brezplačno zagotavlja:

- programe učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- opravljanje preizkusa znanja slovenskega jezika, pod pogoji, določenimi v tem členu,
- programe medsebojnega poznavanja in razumevanja s slovenskimi državljani,
- informiranje v zvezi z njihovim vključevanjem v slovensko družbo.

(2) Programi učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe se izvajajo kot javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle, na podlagi katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, skladno s predpisi s področja izobraževanja, v primeru iz petega odstavka 47. člena tega zakona pa kot neformalni izobraževalni programi za odrasle.

(3) Do enkratne brezplačne udeležbe v programu učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe v javnoveljavnem izobraževalnem programu za odrasle, na podlagi katerega se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, so upravičeni tujci, ki niso državljani EU in ki:

- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje;
- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje, izdanega z veljavnostjo najmanj enega leta;
- so družinski člani slovenskih državljanov ali državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi dovoljenja za prebivanje za družinskega člana, ne glede na dolžino prebivanja in dolžino veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje;

- v Republiki Sloveniji prebivajo na podlagi priznane začasne zaščite v skladu z zakonom, ki ureja začasno zaščito razseljenih oseb.

(4) Družinski člani tujcev, ki jim je izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi združitve družine, so upravičeni tudi do enkratne brezplačne udeležbe v programu učenja slovenskega jezika, ki se izvaja kot neformalni izobraževalni program za odrasle iz petega odstavka 47. člena tega zakona.

(5) Do enkratne brezplačne udeležbe v programih učenja slovenskega jezika in spoznavanja slovenske družbe niso upravičeni tujci, ki so končali šolanje v slovenskem jeziku na katerikoli stopnji v Republiki Sloveniji, so vključeni v redni izobraževalni program v Republiki Sloveniji, ki poteka v slovenskem jeziku, ali so že pridobili potrdilo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenskega jezika na vsaj osnovni ravni.

(6) Tujci iz tretjega odstavka tega člena so upravičeni do enkratnega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika pri izobraževalnih ustanovah oziroma organizacijah iz prvega odstavka 52. člena tega zakona. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja. Tujec, ki se udeleži enkratnega brezplačnega programa učenja iz drugega odstavka tega člena, lahko enkratni brezplačni preizkus znanja iz prejšnjega stavka koristi v enem letu po zaključeni udeležbi v programu učenja slovenskega jezika.

(7) Tujci iz četrtega odstavka tega člena so upravičeni do enkratnega brezplačnega preizkusa znanja slovenskega jezika na preživetveni ravni, ki ga izvajajo izobraževalne ustanove oziroma organizacije, ki izvajajo neformalne izobraževalne programe za odrasle za učenje slovenskega jezika. Izvajalci teh programov tujcu izdajo potrdilo o uspešnem ali neuspešnem preizkusu znanja. Tujec, ki se udeleži programa učenja iz četrtega odstavka tega člena, lahko enkratni brezplačni preizkus znanja iz prejšnjega stavka koristi v enem letu po zaključeni udeležbi v programu učenja slovenskega jezika.

(8) Vlada Republike Slovenije podrobneje določi način uveljavljanja in obseg zagotavljanja brezplačne pomoči pri vključevanju tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

(9) Vlada Republike Slovenije sprejme strategijo vključevanja tujcev, ki niso državljani EU, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

4. člen

(1) Podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr., 105/22 – ZZNSPP in 48/23), se uskladijo s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

(2) Minister, pristojen za izobraževanje, izda predpis iz devetega odstavka 47. člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

5. člen

(1) V postopkih podaljšanja dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine se za prošnje, o katerih do uveljavitve tega zakona ni bilo pravnomočno odločeno, in za

prošnje, vložene do 30. aprila 2024, uporablja peti odstavek 47. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US).

(2) V postopkih podaljšanja dovoljenja za prebivanje zaradi združitve družine se za prošnje, vložene od 1. maja 2024 do 31. oktobra 2024, uporablja peti odstavek 47. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US). Tujec, ki združuje družinskega člana, mora za polnoletnega družinskega člana predložiti tudi potrdilo o vpisu v neformalni izobraževalni program za odrasle za učenje slovenskega jezika iz spremenjenega petega odstavka 47. člena zakona ali potrdilo o vpisu v javnoveljavni izobraževalni program za odrasle, na podlagi katerega se ne pridobi javnoveljavna izobrazba. Šteje se, da polnoletni družinski član izpolnjuje pogoj iz prejšnjega stavka, če predloži spričevalo o uspešno opravljenem izpitu iz znanja slovenščine na vsaj vstopni ravni, kot je določena s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom, je sprejet v javno veljavne izobraževalne ali študijske programe v Republiki Sloveniji, ki se izvajajo v slovenskem jeziku in omogočajo pridobitev javno veljavne izobrazbe, ali je končal šolanje na kateri koli stopnji v Republiki Sloveniji ali je končal osnovno ali srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom na območjih, na katerih živijo pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah, ali če je starejši od 60 let. Pogoja predložitve potrdila o vpisu v neformalni izobraževalni program za odrasle za učenje slovenskega jezika ni treba izpolnjevati polnoletnemu družinskemu članu v primerih iz četrtega stavka prvega odstavka 47. člena zakona ter polnoletnemu družinskemu članu, ki se zaradi okvar zdravja, ki onemogočajo sporazumevanje, ni sposoben udeležiti tega programa. Dokaz o izpolnjevanju tega pogoja ob zatrjevanem dejanskem stanju nezmožnosti udeležbe na programu se izvede z izvedencem. Stroški, ki nastanejo zaradi izvedbe tega dokaza, so breme tujca. Izvajalci javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle, na podlagi katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, in izvajalci neformalnih izobraževalnih programov za odrasle za učenje slovenskega jezika udeležencu programa izdajo potrdilo o vpisu v program.

6. člen

(1) Spremenjeni peti odstavek 47. člena zakona se začne uporabljati 1. novembra 2024. Do takrat se uporablja peti odstavek 47. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US).

(2) Spremenjeni 106. člen zakona se začne uporabljati šest mesecev po uveljavitvi tega zakona. Do takrat se uporablja 106. člen Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US in 48/23).

7. člen

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 48/23) se v 36. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Spremenjeni prvi odstavek 52. člena zakona se začne uporabljati 1. novembra 2024. Do takrat se uporablja prvi odstavek 52. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo, 9/18 – popr. in 62/19 – odl. US).«.

8. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati prvi in drugi odstavek 32. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 48/23).

9. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.